

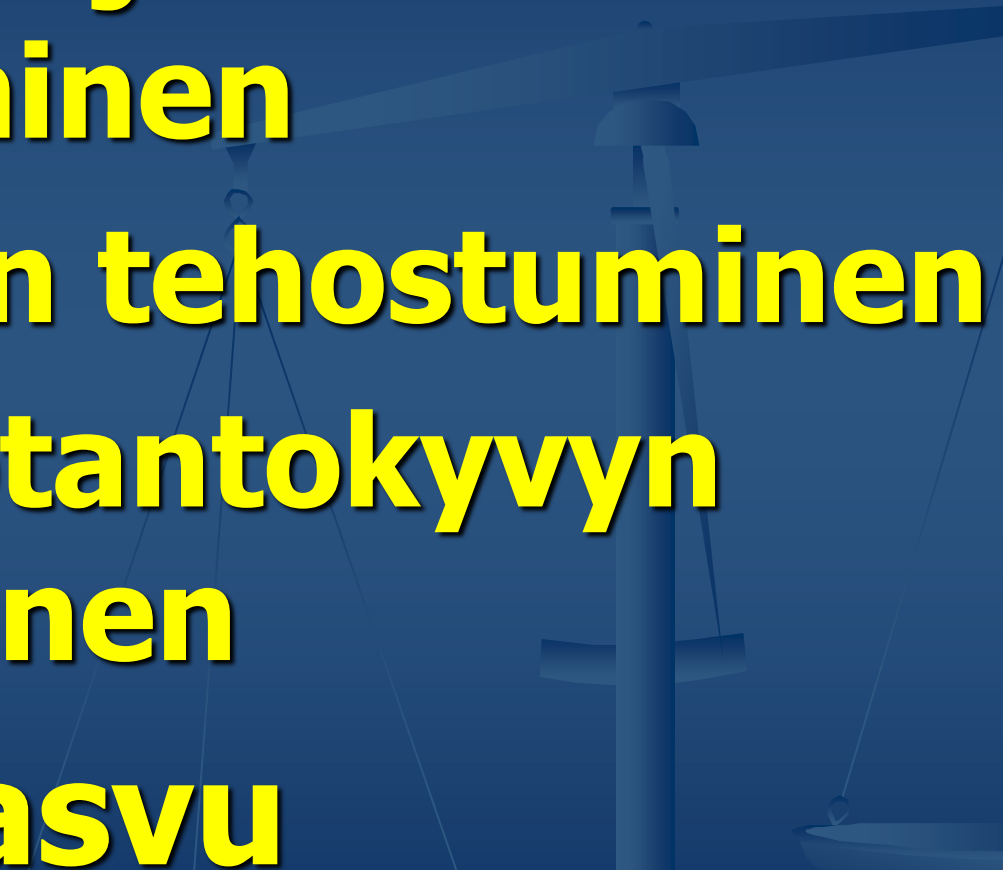
Luku 2

Talouskasvun onni ja kiros

Oppikirjan s. 17-21

TALOUSKASVU

- = tuotannon ja vaurauden lisääntyminen
 - = tuotannon tehostuminen
 - = maan tuotantokyvyn paraneminen
 - ⇒ BKT:n kasvu
-

Mikä selittää ristiriidan?

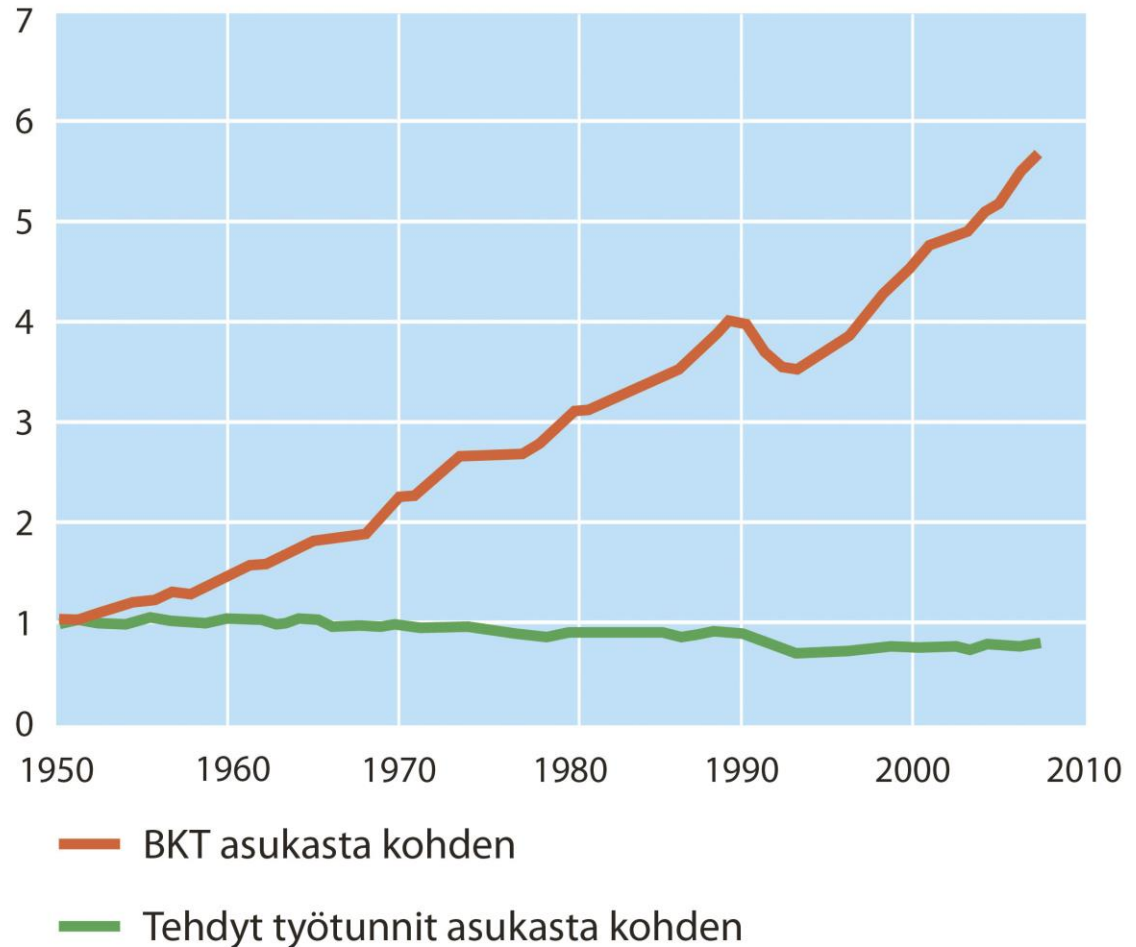
Tutki kuvaa.

a) **Mitä kuvio kertoo?**

b) **Huomaatko kuviossa ristiriidan?**

c) **Mikä voisi selittää sitä?**

BKT JA TEHDYT TYÖTUNNIT ASUKASTA KOHDEN VUOSINA 1950–2008

Lähde: Tilastokeskus

Vastauksia

- a) BKT asukasta kohden on kasvanut. Samalla työtuntien määrä asukasta kohden on pysynyt samana tai jopa laskenut.**
- b) Miten BKT voi kasvaa, vaikka työtunnit eivät kasva?**
- c) Tuottavuus on kasvanut mm. koneiden, automatisaation ja muun työn tehostumisen myötä. Samalla määrällä työtä saadaan nykyisin tuotettua enemmän hyödykkeitä kuin ennen.**

***Talouuskasvun tekijät:**

Tuottavuus:

= Kuinka paljon hyödykkeitä työntekijä tuottaa tietyssä aikayksikössä.

•Tuottavuuden paraneminen tarkoittaa tavaroiden tai palveluiden tuottamista tehokkaammin:

→ **enemmän samoilla resursseilla**

→ **sama määrä vähemmillä resursseilla**

Tuottavuus = kansantalouden suorituskyky

Yksinkertaisimmillaan voidaan ilmoittaa näin;

$$\frac{\text{BKT}}{\text{väestö}} \equiv \frac{\text{BKT}}{\text{työtunnit}} \times \frac{\text{työtunnit}}{\text{työlliset}} \times \frac{\text{työlliset}}{\text{väestö}}$$

- ~~oikean puolen ensimmäinen termi, työn tuottavuus, kuvaa kokonaistuotannon tehokkuutta~~
- ~~toinen termi kuvaa keskimääräistä vuotuista työssäoloaikaa~~
- kolmas termi väestön työhön osallistumista = työllisyysaste (googlaa työllisyysaste)

→ **Tuottavuus+työtunnit+työllisyysaste**

Millä keinoin talouskasvua saadaan aikaan?

= tuotantoa saadaan tehostettua

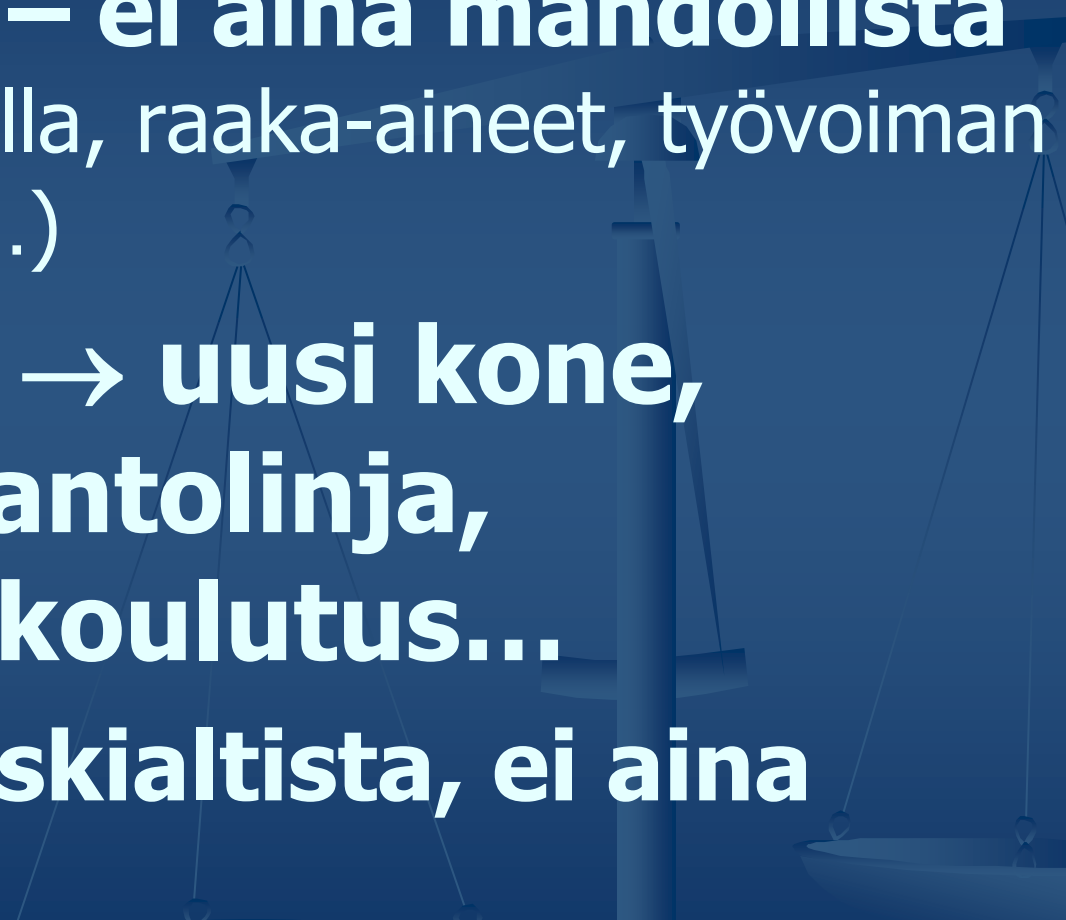
- **koulutus, ammatillinen päivitys**
- **motivointi (palkka tms.)**
- **kilpailutus**
- **töiden organisointi**
- **Investoinnit = automaatio/koneet/teknologia**
- **terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen**
- **työntekijät mukaan päätöksentekoon ja tulospalkkioihin**
- **kierrätys**
 - **tehokkaampi raaka-aineiden hyödyntäminen**

- # Millä keinoin talouskasvua saadaan aikaan?
- = tuotantoa saadaan tehostettua
- työilmapiirin ja viihtyvyyden parantaminen
 - työntekijöiden perehdyttäminen
 - tuotannon priorisointi
 - työperäinen maahanmuutto
 - leikataan valtion menoja (korvausten pienentäminen?)

*TALOUSKASVUN TEKIJÄT

1. **Tuotannontekijöiden määrän lisääminen** – ei aina mahdollista (pääomaa saatavilla, raaka-aineet, työvoiman määrä, työtunnit...)
 2. **Investoinnit** → uusi kone, tehdas, tuotantolinja, hyvinvointi, koulutus...
 - kallista ja riskialtista, ei aina kannata
-

*TALOUSKASVUN TEKIJÄT

3. TUOTTAVUUS !

= Tuotannontekijöiden tehokkaampi käyttö tai niiden laadun parantaminen, erikoistuminen

= työntekijän/koneen tehtävä enemmän, paremmin, nopeammin, kauemmin

→ **Tuotos/panos -suhde**

*TALOUSKASVUN TEKIJÄT

- Elintason tekijöistä tuottavuus ja työhön osallistuminen ovat tärkeimpiä!
- Eli työllisyysaste = mahdollisimman moni työhön!
 - tuotantopanosten määrä sekä panoksilla aikaansaatu tuotos

Miten nykyinen hallitus yrittää saada talouskasvua (tuottavuus?) aikaan?

- **1. sairauspäivä palkattomaksi**
- **Irtisanominen helpommaksi**
- **Työttömyyskorvauksen porrastaminen alemmaksi työttömyyden jatkuessa**
- **Lakko-oikeuden kaventaminen**

Miksi talouskasvua tarvitaan:

Prof. M. Pohjolan artikkeli

- 1. Hyvinvoinnin turvaamiseksi**
 - 2. Elintason säilyttämiseksi**
 - 3. Työpaikkojen säilyttäminen**
-

Taloukasvun vaikutukset?

+ positiivisia
- negatiivisia

- kotitalouksille
- yrityksille
- julkiselle taloudelle
- ympäristölle
- muuta?

Oppikirjan sivut 19-23 + päättely
→ Käsitekartta (moniste).

+positiivisia ja/tai –negatiivisia

Kotitaloudet

Julkinen talous

MINKÄLAISIA VAIKUTUKSIA
TALOUSKASVULLA ON?

Yritykset

Ympäristö

Johonkin muuhun?

Talouskasvu - yritykset

Hyödyt:

- + **Hyödykkeet menevät kaupaksi**
- + **Voitot kasvavat**
- + **Yrittäjät rikastuvat tai yritys voi laajentaa**
- + **Sijoittajat voittavat**

Haitat:

- **Työvoiman, pääomien saanti?**
- **Inflaatio**

Talouskasvu - julkinen talous

Hyödyt:

- + **Kulutus lisääntyy**
- + **Verotulot lisääntyvät**
- + **Sosiaalimenot vähenevät**
- + **Yhteiskunta vakautuu!**

Haitat:

- **Palveluiden lisääminen?**
- **Inflaatio?**

Taloukasvu - kotitaloudet

Hyödyt:

- + **Elintaso nousee: palkat, sijoitukset...**
- + **Työttömyys vähenee**
- + **Palvelut säilyvät, enemmän kulutusta**

Haitat:?

- **Väsyminen, kuluminen, stressi**
- **Vapaa-aika vähenee**
- **Syntyvyys vähenee**
- **Muut sosiaaliset ongelmat...**
- **Tuloerot kasvaa**

Talouskasvu - ympäristö (ihmiset)

Hyödyt?

- + Ekotehokkuus, eco-startup -yritykset
- + Pakottaa luovuuteen
- + Uudet tuotteet
- + Ympäristöystävälliset tuotteet
- + Paikallisuus

Haitat:

- Luonnonvarojen kuluminen
- Saastuminen: vesistöt, maa-alueet
- Ilmaston lämpeneminen....
- Ekopesu

Talouuskasvu ei enää lisää suomalaisten tyytyväisyyttä

- Kansantuote kolminkertaistunut, tyytyväisyys pysynyt ennallaan
- Osalla suomalaisista hyvinvointi ei ole kasvanut viime vuosina

Riitta Vainio
HELSINGIN SANOMAT

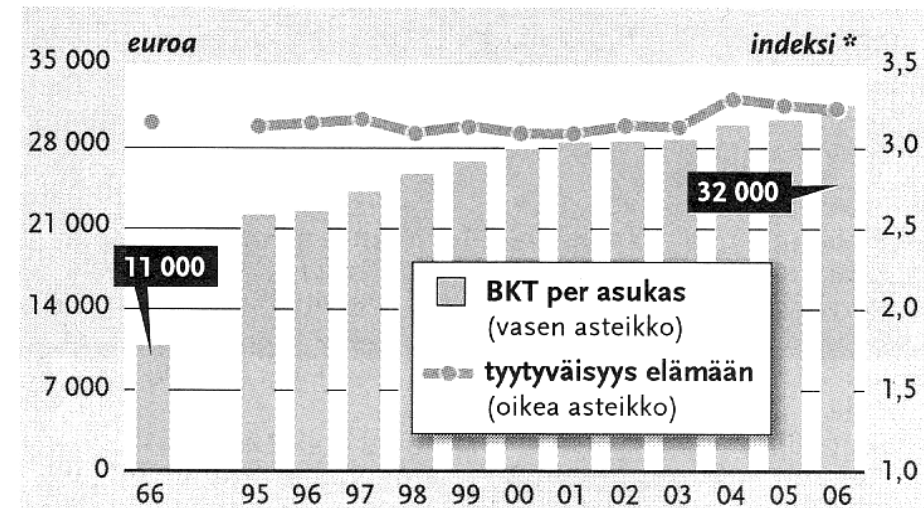
► Suomalaisten tyytyväisyys ei enää lisäännyt, vaikka kansantalous kasvaa. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen Stakesin tuoreen raportin mukaan bruttokansantuotteen (bkt) kasvu kolminkertaiseksi 40 vuodessa ei ole lisännyt kansalaisten tyytyväisyyden tunnetta.

tyytyväisyyden kokonaistaso ei enää muutu.

Asiasta on taloustieteessä keskusteltu runsaasti, ja OECD on aloittanut bkt:n ja tyytyväisyyden suhteesta useita tutkimuksia, Moisio toteaa.

Tyytyväisyys jakautuu tulojen ja toimeentulon mukaan, eli varakkaammat ovat tyytyväisempiä ja pienituloiset ja köyhät tyytymättömpämpiä.

Kansantuotteen kehitys asukasta kohti 1966–2006 ja tyytyväisyys elämään

* Keskiarvo vastauksista kysymykseen: "Kuinka tyytyväinen olette elämäänne, jota elätte?" Erittäin tyytyväinen (4), melko tyytyväinen (3), en kovin tyytyväinen (2), en lainkaan tyytyväinen (1).